

100 zł. za 25 Bony Funduszu Inwestycyjnego

W dniu 11 października 1934 roku wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone N-rami: 38260, 21520, 5841, 18612, 32359, 26003, 19882 we wszystkich częściach serjach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 694).

Wylosowane Bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po złotych 100 za Bon 25-złotowy.

W. Szary

Odwieczna walka Ormuzda z Arymanem

czyli „prawo pluskwy” w nowej ekonomii

DWIE METODY

Połączenie dwóch organizacji miało być dowodem wzmocnienia siły organizacyjnej przemysłu. Nowy twór będzie odciążał również metodą Lewjatana, to znaczy wielką polityką, jak i metodą przemysłu śląskiego na terenie Warszawy, które polegały na dyskrecyjnym, ale często skutecznym operowaniu za kulisami.

Ton nowej organizacji nadal jednak raczej Lewjatana warszawski. Obecnie bliska jest chwila, kiedy rozważania te będą miały znaczenie czysto historyczne. Nowe prawo przemysłowe daje właściwie rządowi możliwość zlikwidowania Lewjatana, a że i w łonie tej organizacji istnieją tendencje do likwidacji kosztownego aparatu, przypuszczać wolno, że dni Lewjatana są już policzone.

TWÓRCY NOWEJ SZKOŁY

Warto jednak, choćby dla historii, przypomnieć zasługi tej organizacji w dziedzinie mało znanej, mianowicie w zakresie nauki ekonomicznej.

Wiadomo, że nauka o gospodarstwie społecznym przechodzi kryzys. Teoria jej zbyt odbiega od życia. Stąd też rodzą się nowe tendencje, nowe szkoły ekonomiczne, szukające nowych założeń i nowych metod. Znana jest naprzekąd szkoła organiczna. Lewjatana jest twórcą nowej szkoły ekonomicznej, którą najlepiej nazwać szkołą lewjańską.

W pełnym uznaniu dla twórczej pracy myśli pragniemy tu dać syntetyczny obraz kilku głównych założeń tej szkoły.

PRAWO OBOJĘTNOŚCI

Najważniejszym jej odkryciem jest stwierdzenie, że zbyt towaru nie jest zależny od ceny. Dotychczasowa ekonomia uczyła, że im jakiś towar jest droższy, tym mniej go się sprzedaje. Lewjatana odkrył, że prawo to nie ma najmniejszego znaczenia. Dowód, że

teoria Lewjatana jest słuszną, wygląda tak: ceny wielu artykułów są takie same, jak przed kilku laty, a zbyt ich znacznie się zmniejszył. Gdyby ceny miały wpływać na zbyt, to tylko podwyższenie cen mogłoby za sobą pociągnąć zmniejszenie zbytu. Podwyżki cen nie było a spadek zbytu był. Prawda, jakie to jasne i oczywiste?

IDEALIZM

Dalej Lewjatana uważa, że w dotychczasowej nauce ekonomii niedostatecznie uwzględniono pierwiastek idealny. Twierdzone dotychczas, że ludzie podejmujący jakąś działalność gospodarczą, zmierzają do osiągnięcia zysków. Tymczasem Lewjatana wielokrotnie udawał, że przedsiębiorstwa w tej organizacji zrzeszone gotowe są poświęcić wszystko dla wzmocnienia mocarstwa państwa i ojczyzny, a raczej Polski. Różnica jest zasadnicza, gdyż ojczyzna kapitalistów zrzeszonych w Lewjatanie przeważnie nie była Polska.

ARYMAN I ORMUZD

Dalej, zamiast dotychczasowej nauki o grze podaży i popytu, jako głównym czynnikiem życia gospodarczego, Lewjatana wykazał, że istotną jego treść stanowi walka pierwiastków zła i dobra. Pod tym względem poglądy Lewjatana zbliżają się do wierzeń starożytnych o wiecznej walce Ormuzda i Arymana. Ormuzd, reprezentujący Lewjatana i wielki przemysł, to pierwiastek dobra. Zło, czyli Arymana (nie mieszając z Harrimanem, reprezentującym pierwiastek zła), reprezentują drobni wytwórcy, czyli t. zw. pluskwy.

Zalować wypada, że dotychczas nikt nie podjął się misji zmierzającej do syntetycznego ujęcia całej ekonomii lewjańskiej. Przypuszczać należy, że stało się tak tylko dlatego, iż nikt „książki” o tym przedmiocie traktującej... nie zamówił.

„Oddłużenie” urzędników Spłata pożyczek i udziałów do 300 zł.

Komisarz Generalny Pożyczek Narodowej przyznał Spółdzielczemu Bankowi Urzędniczemu prawo przyjmowania obligacji Pożyczki Narodowej na spłatę otrzymanych od Banku Urzędniczego przed pierwszym styczniem 1934 r. pożyczek do wysokości nominalnej zł. 300 od każdego dłużnika Banku. Prawo to zostało przyznane przez komisarza generalnego Pożyczki Narodowej na zasadzie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 lipca b. r. (Dz. U. R. N. 66 poz. 585) o spłacie zobowiązań obligacjami 6-procentowej pożyczki wewnętrznej i o zasadach zastawu tych obligacji. Spółdzielczy Bank Urzędniczy posiada więc w tym względzie takie same prawa jak naprzekąd Komunalne Kasy Oszczędności.

Pozatem Spółdzielczy Bank U-

rzędnicy miał prawo na podstawie uzyskanego od komisarza generalnego Pożyczki Narodowej specjalnego zezwolenia nabywać od członków Banku obligacje Pożyczki Narodowej na spłatę zobowiązań z tytułu zadeklarowanych, a nie spłaconych jeszcze udziałów oraz na spłatę nowodeklarowanych przez członków Banku udziałów. Na cele te Bank będzie przyjmować obligacje również do maksymalnej wysokości zł. 300 od każdego członka Banku.

Bank będzie przyjmował obligacje Pożyczki Narodowej na powyższe cele już od dnia 15-go b. m.

W związku z tem Bank Urzędniczy wydał odpowiednie komunikaty, w których zostały podane szczegóły przyjmowania przez Bank obligacji P. N.

Żyto za nierogaciznę Uzupełniający układ z Austrią

Od pewnego czasu toczyły się w Warszawie rokowania polsko-austriackie, mające na celu modyfikację pewnych postanowień, obowiązujących w obrocie handlowym polsko-austriackim.

W dniu 10-ym b. m. nastąpiło parafowanie dodatkowego układu. Na podstawie układu, przypadającego Polsce od 15-go października r. b. na mocy dotychczasowych przepisów, powiększenia kontyngentów nierogacizny (które są dla strony austriackiej niewygodne ze względu na obecną sytuację rynkową Austrii), zostają skompensowane Polsce pewnymi możliwościami w zakresie eksportu żyta na rynek austriacki. Zrealizowaniem tych możliwości mają się zająć Państwowe Zakłady Przemysłu O-Zbożowe.

Układ obowiązuje na czas do 31 marca 1935 r. Od dnia 1 kwietnia 1935 r. wezwany w życie normalne, t. j. powiększone do 3.700 sztuk

świń tygodniowo, kontyngenty nierogacizny w eksporcie z Polski do Austrii.

Bezpośrednie egzekucje B. G. K.P.

Rewindykacja należności B. G. K. z tytułu należności dłużnych z pożyczek lub odsetek wymagała dotychczas wystąpienia przeciw dłużnikowi normalnie na drogę sądową. Obecnie procedura ta ma zostać uproszczona. Bank Gospodarstwa Krajowego ma otrzymać w drodze ustawy prawo dokonywania egzekucji bezpośrednio. A więc nieruchomości obciążone pożyczkami Banku będą mogły być licytowane bez wyroku sądowego. W nowej ustawie ma być ponadto przewidziane prawo wyznaczenia przez Bank komisarzy do zarządzania nieruchomością obciążoną.

W KILKU WERSZACH

POKAZ-TARGI PRAC KÓŁ GOSPODYN WIEJSKICH

W dniach od 14 do 22 października b. r. odbędzie się w Warszawie w Dolinie Szwajcarskiej Pokaz-Targi, organizowane przez Wojewódzką Organizację Kół Gospodyń Wiejskich woj. Warszawskiego. Targi te mają na celu nietylko wykazanie szeroko rozwiniętej działalności Kół Gospodyń Wiejskich, lecz również bezpośrednie zetknięcie wiejskiego producenta ze spożywcą miejskim.

Pokaz-Targi obejmą działy: hodowlany, wazywniczy, ziół lekarskich, lnianki, uprawy soi, przetworów owocowych, wazywniczych, mleczarskich i mięsnych, spożywczych, rzemieślniczych oraz zdobnictwa i przemysłu ludowego. Liczne nadesłane eksponaty i ich staranny dobór dadzą niewątpliwie zwiędającym wszechstronny obraz prac kobiet wiejskich, a jednocześnie umożliwią niejednej gospodyni zaopatrzenie się w szereg artykułów, potrzebnych w gospodarstwie domowym po niższych cenach i naprawdę w najwyższej jakości.

OŻYWIENIE NA RYNKU WŁO-KIENNICZYM W ŁODZI

Na rynku towarów półwielkich w Łodzi dało się zauważyć w ostatnim tygodniu lekkie ożywienie, wywołane w pierwszym rzędzie rozpoczęciem się sezonu zimowego w zakładach konfekcyjnych, które, jak wiadomo, należą do najpoważniejszych odbiorców tych towarów, z drugiej zaś strony — wjazdem kupców z prowincji, przewidywaniem z Kiele, oraz częściowo z Warszawy. Szczególnym popytem cieszyły się materiały paltotowe. Transakcje zawierane były na warunkach wekslowych z terminem od 2 do 3 miesięcy.

W chwili obecnej panuje na rynku towarów półwielkich sytuacja całkowicie wyczerpująca, nastroj zaś kupiectwa jest raczej optymistyczny, tembardziej, iż kupcy liczą na to, iż natychmiast po nastaniu chłódów zapotrzebowanie na towary półwielkie wydatnie wzrośnie.

Na giełdach

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Waluty: Dolar 5.22 1/2; frank francuski 34.85; frank szwajcarski 172.25; funt szterling 25.76; marka niemiecka 193.50; szyling austriacki 99; korona czeska 21.80.
Monety: Dolar złoty 8.91; rubel złoty 4.58 1/2.

Dewizy: Berlin 213.20; Belgia 123.60; Gdańsk 172.75; Holandia 358.75; Kopenhaga 115.10; Londyn 25.78; Nowy Jork 5.22 1/2; Nowy Jork (kabel) 5.23 3/4; Paryż 34.89 1/2; Praga 22.10; Szwajcaria 172.55; Sztokholm 132.90.

Papier procentowy: 3 proc. Poż. Budowlana 47.75; 4 proc. Poż. Dolarowa 53.75; 4 proc. Poż. Inwestycyjna 118; 5 proc. Poż. Konwersyjna 67.90; 6 proc. Poż. Dolarowa 73.50; 8 proc. Poż. Dillonowska 85.75; 7 proc. Poż. Stabilizacyjna 77.25; 7 proc. Poż. Dolarowa Warszawa 66; 7 proc. Poż. Śląska 68.12; 4.5 proc. Listy Zast. Ziemi 65.25; 8 proc. L. Z. T. K. m. Warszawa 63.25.
Akcje: Bank Polski 95.75; Lilpop 10.30; Starachowice 14; Warsz. Tow. Akc. Fabr. Cukru 27; Ostrowiec 21; Modrzejów 3.75; Haberbusch 34.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Warszawa, 11. 10. — Giełda zbożowa franco Warszawa za 100 kg.: żyto I standard 700 gl. 17.00—17.50; II stand. 687 gl. 16.50—17.00; pszenica jara czerwona szklista 775 gl. 20.50—21.50; pszenica jednolita 742 gl. 19.50—20.50; pszenica złota 731 gl. 18.50—19.50; owies I stand. niezadecyzowany 497 gl. 17.50—18.00; owies II standard, lekko zadecyzowany 468 gl. 16.50—17.50; jęczmień przemysłowy 649 gl. 17.00—17.50; III stand. 438 gl. 16.00—16.50; jęczmień przemysłowy 678/673 gl. 18.50—20.00; 620.5 gl. 16.50—17.00; jęczmień browarny 689 gl. 21.50—23.00; groch polny z workiem 28.00—30.00; groch Wiktorja z workiem 47—52; wyka 24—25; peluska 22—23; rzepak i rzepak zimowy 42—44; rzepak i rzepak letni 38—40; łubin niebieski 7.50—8.00; łubin złoty 9.00—10.00; konieczyna czerwona surowa 125—140; konieczyna czerwona bez kan. o czystości 97 proc. 145—160; konieczyna biała surowa o czystości 97 proc. 100—125; konieczyna biała surowa 75—95; mak niebieski z workiem 46 — 50; ziemniaki jadalne 3.25 — 3.50; mąka pszenna gat. I B 34—36; I C 32—34; I D 30—32; I E 28—30; gat. II B 26—28; II D 25—26; II F 24—26; II G 23—24; gat. III A 22—23; mąka żytnia I 95 proc. 25—26; mąka 0-65 proc. 24—25; II gat. 19—20; mąka żytnia razowa 19—20; mąka żytnia półciężka 15.50—16.50; otręby pszenne gr. stand. 11.50—12.00; pszen. średnie 11.00—11.50; otręby pszenne młak. 11.00—11.50; żytnie 10.00—10.50; kucheniane 17.50—18.00; rzepakowe 14.00—14.50; kucheniane 17.50—18.00; słonecznikowe 42-44 proc. 18.50—19.00; śruta sojowa 22.00—22.50; siemię lniane 42—43. Ogólny obrót 2.515 tonn w tem żyta 540 tonn. Uspokojenie spokojne.

Popierajcie Przemysł Krajowy

Udział Polski w obradach „bloku złotego” „nieskończenie prawdopodobny”... w przyszłości

Po obradach sześciu krajów bloku złotego, które odbywały się w Genewie w czasie ostatniej sesji L. N. obecnie 19 i 20 października b. r. odbędzie się dalsze obrady w Brukseli. Przewodniczącą komisją Jaspas zaprosił już na nią przedstawicieli krajów bloku złotego. Polska do udziału w obradach komisji nie została zaproszona, mimo iż jest krajem o zdrowej walucie. O ewentual-

nym udziale Polski w przyszłych konferencjach bloku pisze paryska „L'Information”:

„P. Lamoreux wyjaśnił, że rozmowy genewskie objęły narazie kraje bloku złotego sąsiadujące z sobą — Francję, Belgię, Holandję, Szwajcarię i Włochy, pomiędzy którymi istnieje intensywna wymiana. P. Jaspas jednak rozmawiał w Genewie z przedstawicielem Polski p. Bec-

kiem w sposób zupełnie przyjacielski. Zresztą jest nieskończenie prawdopodobne, że z chwilą, gdy osiągnięte zostaną pierwsze wyniki, udział w dalszych pracach Związku państw wierznych walucie złotej otwarty będzie dla Polski jak i dla innych państw ze zdrową walutą, a to w celu próby pełniejszego zbliżenia ekonomicznego.

Sprawa solidaryzmu ekonomicznego krajów wierznych walucie złotej była również omawiana w Bazylei w czasie pobytu tam gubernatorów banków biletowych państw bloku złotego. Omówili oni możliwości rozwoju wymiany wzajemnej. Rozmowy te stanowią ważne preludium do prac najbliższej konferencji w Brukseli.”

Co to jest blok złoty?

Blok złoty obejmuje sześć państw europejskich: Belgię, Francję, Szwajcarię, Włochy i Luksemburg. W bloku przoduje gospodarstwo i organizacyjnie Francja.

Chaos cen i chaos walutowy spowodował ciężką sytuację szczególnie dla krajów wywozowych. Blok złoty, który powstał w rezultacie konferencji londyńskiej (1933 r.), ma przeistoczyć się w pewien związek ekonomiczny krajów, które zachowały paritet złota. Chodzi o współdziałanie w zakresie wymiany towarowej, transportu i turystyki, o chronienie interesów tych państw w zakresie wywozu (Belgia), chodzi o przeciwdziałanie właśnie chaosowi walutowemu i jego skutkom.

Min. Jaspas zwołał komisję krajów posiadających złoty paritet. Jest to kontynuowanie akcji rozpoczętej podczas ostatniej sesji Ligi Narodów w Genewie, gdzie prowadzono już narady nad sprawami gospodarczo - finansowymi ustalając dalsze wytyczne. W szczególności chodziło o przełamanie francuskiej polityki kontynentalnej w stosunku do paritetu państw w bloku.

W obradach genewskich Polska udziału nie brała, mimo iż jest uczestnikiem bloku i stosuje się w swej polityce walutowej do uchwał w Bazylei (1933 r.), a ponadto jako jedyny z bloku kraj niewątpliwie dłużniczy jest zainteresowana szczególnie w ułatwieniach wywozowych. Polska nie wprowadziła również obrotu w swym obrocie dewizowym, jak inne kraje bloku (np. Włochy). Eksport jest dla Polski szczególnie ważny. Jako państwo dłużnicze Polska musi bowiem szukać możliwości zbytu dla swoich towarów, oraz kredytów długiego i średnioterminowych. W przeciwnym razie nie będzie mogła realizować swoich zobowiązań płatniczych, a co zatem idzie, może spowodować poważne zamieszanie w prawidłowym funkcjonowaniu mechanizmu waluty złotej.

Granice bloku złotego nie mogą omijać Polski bez szkody dla całej polityki walutowej związku.

19 b. m. rozpoczęła się dalsze prace komisji bloku. Kraje bloku złotego, sąsiadujące ze sobą zaofiarują sobie zapewne wzajemne ulgi w obrocie i zacieśnią swe stosunki gospodarcze. Polska nie jest krajem sąsiadującym z żadnym z sześciu państw, tem nie mniej, powinna szukać porozumienia. Zwołanie faktycznej podstawy bloku, jest nieuzasadnione i niewłaściwe.

Nadzór czy synekura? Co się dzieje we „Wspólnocie Interesów” Bajeczne pensje

Nadzór sądowy „Wspólnoty Interesów” nie wykazuje żadnej energiczniejszej działalności. Opowiada się mianowicie o tarcach między p. Przedpelskim, a p. Surzyckim. Ostatnio na kierownika nadzoru został wybrany p. Przedpelski, a p. Surzycki ma się rzekomo wycofać z nadzoru.

Mimo tej tak mało pozytywnej pracy panowie nadzorcy pobierają pensje wygórowane. We „Wspólnocie Interesów” istnieją dwa towarzystwa: Zjednoczone Huty Królewskie i Laura oraz Katowicka Spółka Akcyjna. Otóż

każdy z nadzorców otrzymuje po 2500 zł. miesięcznie od obu towarzystw. Każdy bierze więc 5000, a ponieważ nadzorców jest czterech, więc „kosztują” oni 20.000 miesięcznie.

Poza nadzorcami pozostali jeszcze trzej dyrektorowie, pobierający po 6000 zł. miesięcznie i szereg pełnomocników nadzorców, których pensje są nieznane dla szerszego ogółu. W tych warunkach nie dziwnego, że koszty administracyjne przedsiębiorstwa bardzo wzrosły. Tylko czy taki nadzór może uzdrowić gospodarkę „Wspólnoty Interesów”?

Do 1 stycznia 1935 r. Legalizacja warsztatów rzemieślniczych

Obecnie mogą otrzymywać karty rzemieślnicze na podstawie praw nabytych ci rzemieślnicy, którzy przed 31 grudnia 1927 prowadzili samodzielny warsztat i do tej pory go nie zalegalizowali. Rzemieślnicy ci powinni najpóźniej do 31 grudnia b. r. złożyć podanie w właściwej izbie rzemieślniczej o wydanie poświadczenia, iż przysługują im prawa trudnienia się rzemiosłem. Zająć przytem należy patent za rok 1927 oraz zaświadczenie urzędu gminnego, iż w tym roku

warsztat był czynny. Gdy się nie posiada patentu za r. 1927, należy załączyć jedynie zaświadczenie władz gminnych. Ci, którzy nie posiadają ani patentu ani zaświadczenia władz gminnych, powinni udowodnić swych praw na bytych innymi dokumentami. Poza tem można warsztat zalegalizować na drodze dyspensy.

Z dniem 1-go stycznia upływa ostatni termin zalegalizowania warsztatów na podstawie praw nabytych.

Ruch osobowy i towarowy przez granicę Nowe przepisy od 30 b. m.

Z dniem 30 października wchodzi w życie nowe prawo celne. We wejściem w życie tego prawa tracą moc wszystkie obowiązujące dotąd przepisy celne. Odpowiednie rozporządzenie wykonawcze ma się ukazać w jednym z najbliższych „Dzienników Ustaw”.

Rozporządzenie to jest już całkowicie przygotowane.

W pierwszej części mówi o granicach polskiego obszaru celnego

Dalej idą niesłychanie ważne przepisy o pobieraniu cła. Pobieranie cła jest przewidziane w walucie polskiej, w guldenach (na terenie Gdańska), albo w walorach zagranicznych w złocie. Ma być również podobno dozwolone uiszczanie cła przy pomocy czeków bankowych na warunkach ustalonych przez władze celne. Nowe rozporządzenie ustalić ma również sposób określania pochodzenia towaru.

Towar pochodzi, według nowych przepisów, z tego kraju, w którym koszty materiałów i robocizny wyniosły przeszło 50 proc. wartości towaru.

Ustalając przepisy o udzielaniu ulg celnych, nowe rozporządzenie podkreśla rolę Izby Przemysłowo - Handlowych, które stwierdzają kategorię świadectwa prze-

mysłowego, jego rozmiary i przypuszczalne zapotrzebowanie. Osobny rozdział jest poświęcony warunkom ruchu osobowego przez granicę.

Rozporządzenie ustala też ograniczenia w ruchu towarowym z zagranicą. Stosowany ma być zakaz przywozu niektórych materiałów. Piąta część rozp. omawiać będzie sprawy, związane z postępowaniem celnym. W rozdziale tym należy zwrócić uwagę na przepisy, dotyczące sposobu uzyskania koncesji na stanowisko agenta celnego.

Skoiei idą przepisy dla poszczególnych rodzajów odpraw celnych. Przepisy te obejmują też sprawy obrotu uszlachetniającego oraz reparacyjnego.

Ponieważ omawiane rozporządzenie nie obejmuje jednak wszystkich zagadnień z dziedziny formalnego prawa celnego, będzie więc w bliskiej przyszłości uzupełnione szeregiem instrukcji specjalnych. Dopiero wtedy będzie można pisać o ostatecznym uregulowaniu postępowania celnego.

Podróżuj samolotem